

технічної оснащеності та інформаційної насиченості праці, збільшення швидкості обробки інформації, необхідності прийняття рішень і виконання дій у нестандартних ситуаціях, вміння ставити і вирішувати неординарні практичні завдання.

Одна з проблем, яка на сьогодні визнана вітчизняними та зарубіжними освітянами, — це необхідність подолання існуючої прірви між метою та завданнями професійної підготовки фахівців у вищих навчальних закладах, змістом навчальних програм та методикою їх викладання, з одного боку, і запитами сучасного ринку праці, з іншого. Формування інформаційно-технологічного суспільства, докорінні зміни в соціально-економічному, духовному розвитку держави потребують підготовки фахівця нової генерації. Реалізація цього стратегічного завдання зумовлена також глибинними змінами в системі й структурі професійної освіти та необхідністю інтеграції національної освіти в європейський освітній простір. Це вимагає визначення концептуальних довгострокових стратегій щодо її подальшого реформування та модернізації.

Л. В. Трикоз

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ВИЩИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

У сучасних умовах ринкових відносин пріоритетним завданням вищої освіти є формування нової генерації фахівців, які є затребуваними на ринку праці. Це означає володіння ними не тільки професійними компетенціями, але й можливість реалізовувати себе в професії, вибудовувати траєкторію власного професійного розвитку, реально оцінювати свої можливості та нести відповідальність за результати своєї праці. Тому на перший план виходить, поряд із формуванням професійно значущих якостей особистості, розвиток творчої особистості, спроможної повноцінно реалізуватись в житті, здатної до саморозвитку і самореалізації. Роботодавці очікують від випускників не тільки певного обсягу знань, але й відповідальності, критичного мислення, прагнення до постійного навчання, удосконалення.

У зв'язку з цим, сьогодні потрібно змінювати характер і функції процесу навчання бакалаврів та магістрів у вищих навчальних закладах. Освіта повинна не тільки передавати знання, формувати вміння, але й розвинути здатність до самонавчання, підготувати майбутніх фахівців до самостійних дій. На цьому шляху підготовки фахівців нової генерації можна виділити кілька проблем. По-перше, викладач перестає бути носієм знань у наш час розвитку інформаційних технологій та вільного доступу до будь-якої інформації. Викладач стає своєрідним провідником і вчить знаходити необхідну інформацію та, головне, критично її

переосмислювати та відрізняти недостовірну інформацію від правдивої. Друга проблема – забезпеченість дисциплін, що викладаються в університеті, професійно розробленими програмами, якісними підручниками і навчально-методичними матеріалами, які сприяють позитивній мотивації до майбутньої професійної діяльності.

Окремо необхідно виділити проблему самостійної роботи студентів, яка займає важливе місце у процесі навчання й активізує креативне мислення. У навчальних планах до 50 % навчального часу відводиться на опрацювання текстів лекцій, вивчення навчально-методичної літератури, виконання практичних завдань і розрахункових робіт, підготовку курсових робіт і рефератів. Але мотивація до творчого виконання самостійної роботи у студентів дуже низька, що пов'язано з низькою мотивацією до навчання взагалі. Оскільки більша частина студентів не знає, де буде працювати після закінчення вишу, то це сприяє формальному підходу до виконання завдань. Невідповідність сучасного попиту суспільства на фахівців з вищою освітою формує у молоді думки щодо доцільності освіти.

В останні роки в навчальному процесі почали активно використовуватись комп'ютерні технології, тестові системи перевірки знань, у тому числі проведення екзаменів, введено 100-бальну систему оцінки знань студентів, впроваджуються елементи дистанційного навчання. Головна мета всіх нововведень — підвищити рівень підготовки студентів та об'єктивність його оцінювання. Але у нововведеннях є й певні недоліки. Головним з них є втрата особистого контакту викладача із студентами та студентів між собою. Вони не мають можливості навчитися працювати в команді та нести відповідальність за загальний кінцевий результат.

Отже, для підготовки фахівців нової генерації необхідна модернізація старої, перевіреної часом освітньої системи та ефективне її поєднання із світовими досягненнями.

А. О. Шевченко

КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ОСНОВНІ ПЕРЕВАГИ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТА КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ОСВІТИ

Сучасна інформатизація освіти вимагає впровадження у вищу освіту інноваційних за змістом методів, засобів та форм професійної підготовки майбутніх фахівців нового формату, створення потужної інформаційної бази у вищих навчальних закладах з розвиненим інформаційно-комп'ютерним навчальним середовищем, впровадженням інтернет-технологій, електронного навчання, комунікаційних мереж (глобальних, національних, локальних).